

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Temerariè judicantes Dei summi judicis jurisdictionem inuadere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Putabit quis ea iudicia non esse magni momenti, cum intra cogitationem orta, intra cogitationem illico occidant; aut certe, si pertinacius hærent, ultra cogitationes non progrediantur. Verùm res secus euenit. Siquidem & alterum sua priuant existimatione, & iudicantem obligant ad opinionem temerè iudicatio restituendam, suamque retractandam; quod cum & rarò fiat, & difficilè sit exequi, quia opinionem semel conceptam humani ingenij pertinacia non libenter mutat, fit vt is, qui ita iudicauit, iudicium suum ad iudicium & tribunal Dei secum, ex hac vita, plerumque auferat, cum periculo æternæ damnationis. Et, ne quis putet, Comitiss quidem iudicium quod innocentem coniugem catenis oneratam, ad canes damnauit, grande quid patrasse; suum autè iudicium innoxium esse, neq; ad tam crudeles pœnas decernendas procedere, sciat, quicumque, apud se se, alterum cum temeritate iudicat mortaliter peccauisse (quo pacto homines creberrimè iudicant) illum, quantum in se est, non ad catenas, aut canes alterum, sed ad longè atrociora supplicia, nempe ad æternum carcerem, & æternos ignes damnare. Quid enim aliud facit, qui alterum iudicat lethale peccatum commississe, quàm vt iudicet, eum æternis supplicijs dignum esse? & non ad Caucasum, sed ad rogum damnandum esse, caminumque ignis, qui numquam extinguetur?

Quod iudicium cum ad solum Dei tribunal pertineat, cuius est scrutari corda & renes, & illuminare abscondita tenebrarum; consequens est, vt Dei iudicium vsurpet, qui de corde, seu voluntate, & occultis alterius iudicat. Sicut ergo magnam Iudici sæculari, aut Ecclesiastico iniuriam irrogaret, qui, eo de tribunali suo deiecto, se ipsum, per vim ingereret, atque sedens in illo iudicaret; ita in vniuersalem viuorum & mortuorum Iudicem Christum iniurius est, qui fratrem, aut proximum suum iudicat gehenna dignum. Prima iusti iudicis conditio est, *Authoritas legitima*; qualem habent indices ordinarij, aut delegati, aut etiam arbitri (iure gentium) quibus se, & quorum iudicio nonnulli vltro subiiciunt. Qui sine eiusmodi potestate alterum iudicat, inuasor est, tyrannus est. Hinc illud ei dicitur: *Tu quis es, qui iudicas alienum seruum?* Et istud: *Vani est legislator & index, qui potest perdere, & liberare.* Tu

IX,

X.

S. Thom. 2. 2.
q. 60. a. 6.

Sot. lib. 3. de
iustit. q. 4. 2. 6.

Rom 14. 4.
Iac. 4. 12.

D d d 2

ANSTON

Iob. 33. 8.
Iacob. 4. 11.

S. Augustin.
hom. 50. ex 50.

antem quis es, qui iudicas proximum? Quænam ista impudentia est, ut faciem Dei accipias, & pro eo iudicare nitaris? Et iterum Iacobus: *Qui iudicat fratrem, iudicat legem.* Legis enim sibi partes usurpat, cuius iudicio suum iudicium anteponit, cum velit alterum, non secundum legem, sed secundum suum iudicium, immò somnium iudicari. *Si autem iudicas legem, ait, non iam legis factor es, sed iudex.* Denique noluit Deus hominem ab homine iudicari, ex arbitrio suspitionis, vel etiam extraordinario usurpato iudicio; sed potius ex lege Dei, secundum ordinem Ecclesie, sive ultro confessum, sive accusatum, atque conuictum.

XI.

1. Cor. 2. 11.

Causæ, cur hoc iudicium vetuerit Deus, sunt istæ. 1. Qui iudicat alterum, debet de crimine eius certus esse antè, quàm cum ad supplicium damnet. Atqui, sine peculiari Dei revelatione, (qualis S. Valrico de iniusta Comitum damnatione erga coniugem & Nobilem facta est) nemo scit alterius mentem, aut intentionem, aut occultum crimen. *Quis hominum scit, qua sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est?* Immo sæpissime adeò latet, amor proprius, adeò in propria causa mali iudices & excæcati sumus, ut nesciamus de nobis ipsis rectè iudicare. 2. Hanc ipsam ob causam, frequenter erratur, non solum quia nescimus occulta cordis alterius, sed etiam, quia sæpe quis hodie alius est, quàm heri; & cras alius erit, quàm hodie: de futuris autem contingentibus, quid mortales scimus? hodie quis peccator est, cras penitentiam ager, & erit iustus. Quantus autem error, hominem iustum iudicare, tamquam peccatorem? Narrat S. Dorotheus, monachum audiuisse de altero, quòd in fornicationis peccatum incidit, atque idcirco, sine ulteriori examine, eum damnauisse. Quia autem paulò post peccator ille è vita decessit, apparuit monacho Angelus defuncti animam secum adducens, iubensque ut animam illam iudicaret, & sententiam ultimam in eam pronuntiaret, quandoquidem iam antè illam iudicare cœpisset. Quo audito, perterritus monachus, grauem suum errorem animaduertit; & sine dubio dixit, quod apud Climacum alius dixisse legitur: *Non iudicare veni, sed iudicari.* Promittit quidem Christus ijs, qui eum, relictis omnibus, sequuntur, *sedes duodecim,* & iudicandi potestatem, sed in altera primùm vita, Hinc Paulus ait: *Nolite ante*

S. Dorotheus
serm. 6.

Climac. c. 2.

Matth. 19. 28.
1. Cor. 4. 5.

tempus